

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ІНІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ
«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та

міжнародні відносини»

спеціальність С3 «Міжнародні відносини»

освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

вид дисципліни обов'язкова

навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«28» серпня 2025 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Віталій СОЛОВИХ, д.держ.упр., професор, професор кафедри міжнародних відносин

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол №1 від «25» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія ВІННИКОВА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарант освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(магістерського рівня)

(підпис)

Ірина ПЕРЕСИПКІНА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни **«Регіональний вимір міжнародних відносин»** складена відповідно до освітньо-професійної програми **«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»** підготовки **магістра** за спеціальністю **СЗ «Міжнародні відносини»**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системне розуміння регіонального виміру сучасних міжнародних відносин, що охоплює природу, динаміку та взаємозв'язки глобальних і регіональних процесів, роль регіональних акторів та організацій, а також місце України у цих процесах. Курс спрямований на розвиток аналітичних і практичних компетентностей щодо оцінки регіональних інтеграційних та безпекових процесів, прийняття рішень у сфері зовнішньої та регіональної політики та ефективне здійснення професійної діяльності в міжнародному та дипломатичному середовищі.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є формування:

У процесі вивчення дисципліни студенти мають:

- засвоїти теоретико-методологічні основи регіонального виміру міжнародних відносин – оволодіти поняттями та моделями регіоналізму, інтеграції, регіональної безпеки, дипломатії та конфліктів;
- уміти аналізувати та порівнювати регіональні системи міжнародних відносин (Європи, Азії, Америки, Африки), визначати їх специфіку, ключові актори, тенденції та виклики;
- набути навичок оцінювання регіональних інтеграційних та безпекових процесів, прогнозувати їхній розвиток і визначати місце України у цих процесах;
- опанувати методи збору, обробки та аналізу інформації про стан регіональних відносин, здатність визначати та прогнозувати політичні, безпекові й економічні ризики;
- розвинути компетентності в сфері регіональної дипломатії та зовнішньої політики держав, зокрема вміння обґрунтовувати та аргументувати шляхи вирішення професійних завдань і прийняття рішень;
- сформувати здатність застосовувати набуті знання на практиці – підготувати аналітичні довідки, пропозиції чи проекти рішень для участі України в регіональних ініціативах і врегулюванні конфліктів, дотримуючись міжнародних стандартів дипломатичної діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
16 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
88 год	год.
У тому числі індивідуальні завдання	
-	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна
загальні компетентності:

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України

СК12. Здатність аналізувати природу, динаміку, принципи регіональних інтеграційних процесів.

СК15. Здатність аналізувати основні напрями діяльності дипломатичної служби у зовнішній політиці країн у сучасних умовах.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна:

РН4. Демонструвати знання особливостей, характеру та ступеня взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН16. Аналізувати та оцінювати сучасні стратегії забезпечення національної та регіональної безпеки.

РН18. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних сферах міжнародного співробітництва.

1.8. Пререквізити (дисципліни, що передують вивченню).

Для успішного засвоєння дисципліни **«Регіональний вимір міжнародних відносин»** студенти мають оволодіти знаннями та навичками, здобутими під час вивчення таких навчальних дисциплін: Теорія міжнародних відносин, Історія міжнародних відносин та світової політики, Міжнародні організації та глобальне управління, Світова економіка та міжнародні економічні відносини, Міжнародне право, Дипломатія та консульська служба

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретико-методологічні засади регіонального виміру міжнародних відносин

Поняття та сутність регіоналізму у світовій політиці. Основні підходи до вивчення регіональних систем міжнародних відносин. Регіоналізм і глобалізація: співвідношення та взаємовплив. Місце України у регіональних вимірах сучасних міжнародних відносин. Теоретичні моделі регіональної інтеграції: неофункціоналізм, міжурядовий підхід, конструктивізм.

Тема 2. Регіональні системи міжнародних відносин: Європа, Азія, Америка

Європейська система міжнародних відносин: етапи розвитку та сучасні виклики. Трансатлантичні відносини: динаміка США – ЄС. Особливості азійсько-тихоокеанської системи міжнародних відносин. Латиноамериканський регіон у глобальній політиці: інтеграційні проекти та зовнішні впливи. Африка як регіон міжнародних відносин: безпекові та економічні виміри.

Тема 3. Регіональні інтеграційні процеси: теорія та практика

Поняття інтеграції у міжнародних відносинах: політичні, економічні та безпекові виміри. Європейський Союз як модель регіональної інтеграції. Інтеграційні угруповання в Азії: АСЕАН, ШОС та їхні перспективи. Африканський Союз та регіональні економічні співтовариства. Україна в контексті сучасних інтеграційних процесів.

Тема 4. Регіональний вимір міжнародної безпеки

Теоретичні підходи до регіональної безпеки: концепція «регіональних комплексів безпеки». НАТО та інші регіональні безпекові структури. Європейська політика безпеки та оборони: перспективи та

виклики. Безпекова архітектура Азійсько-Тихоокеанського регіону. Місце України у сучасних регіональних безпекових системах.

Тема 5. Регіональна дипломатія та зовнішня політика держав

Поняття та інститути регіональної дипломатії. Взаємодія держав і регіональних організацій у сфері зовнішньої політики. Дипломатичні практики в ЄС, Африканському Союзі, АСЕАН. Українська дипломатія в регіональних вимірах: виклики та пріоритети. Перспективи розвитку регіональної дипломатії в умовах глобальної нестабільності.

Тема 6. Україна в регіональних політичних та безпекових процесах

Роль України в системі європейської безпеки. Україна та Чорноморський регіон: геополітичні інтереси та виклики. Участь України в регіональних ініціативах (ГУАМ, Тримор'я тощо). Українсько-польсько-литовське співробітництво як модель регіональної взаємодії. Перспективи інтеграції України до європейських і євроатлантичних структур.

Тема 7. Регіональні конфлікти та їх врегулювання

Поняття регіонального конфлікту та його відмінність від глобальних конфліктів. Причини та динаміка регіональних збройних конфліктів. Роль міжнародних і регіональних організацій у врегулюванні конфліктів. Миротворчі операції та регіональні механізми безпеки. Вплив регіональних конфліктів на міжнародні відносини України.

Тема 8. Перспективи розвитку регіоналізму у XXI столітті

Трансформація регіоналізму в умовах багатополярності. Роль нових центрів сили (Китай, Індія, Туреччина, Бразилія) у регіональних процесах. Виклики для регіоналізму в умовах глобальних криз (COVID-19, війни, кліматичні зміни). Можливості та ризики для України в новій архітектурі регіональних відносин. Майбутнє співвідношення між глобалізацією та регіоналізацією.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Теоретико-методологічні засади регіонального виміру міжнародних відносин	15	2	2			11
Тема 2. Регіональні системи міжнародних відносин: Європа, Азія, Америка	15	2	2			11

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Тема 3. Регіональні інтеграційні процеси: теорія та практика	15	2	2			11
Тема 4. Регіональний вимір міжнародної безпеки	15	2	2			11
Тема 5. Регіональна дипломатія та зовнішня політика держав	15	2	2			11
Тема 6. Україна в регіональних політичних та безпекових процесах	15	2	2			11
Тема 7. Регіональні конфлікти та їх врегулювання	15	2	2			11
Тема 8. Перспективи розвитку регіоналізму у XXI столітті	15	2	2			11
Разом	120	16	16			88

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

4.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади регіонального виміру міжнародних відносин	2
2	Тема 2. Регіональні системи міжнародних відносин: Європа, Азія, Америка	2
3	Тема 3. Регіональні інтеграційні процеси: теорія та практика	2
4	Тема 4. Регіональний вимір міжнародної безпеки	2
5	Тема 5. Регіональна дипломатія та зовнішня політика держав	2
6	Тема 6. Україна в регіональних політичних та безпекових процесах	2
7	Тема 7. Регіональні конфлікти та їх врегулювання	2
8	Тема 8. Перспективи розвитку регіоналізму у XXI столітті	2
	Разом	16

5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ теми	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади регіонального виміру міжнародних відносин	1. Написати есе (5–7 сторінок) про співвідношення глобалізації та регіоналізації у сучасних міжнародних відносинах. 2. Порівняти неофункціоналістський і міждержавний підходи до регіональної інтеграції. 3. Підготувати аналітичний огляд наукових публікацій (3–5 джерел, не старших за 5 років) щодо сучасних форм регіоналізму. 4. Скласти схему «Типи регіоналізму: формальний та неформальний». 5. Провести презентацію (10 хв) про місце України у регіональних вимірах світової політики.	11
2	Тема 2. Регіональні системи міжнародних відносин: Європа, Азія, Америка	1. Скласти таблицю порівняння регіональних систем міжнародних відносин Європи та Азії. 2. Проаналізувати вплив війни в Україні на трансатлантичні відносини (5–6 сторінок). 3. Підготувати реферат про роль Латинської Америки у сучасних глобальних процесах. 4. Створити інфографіку «Регіональні організації Африки: структура та завдання». 5. Провести дискусію в групі: «Чи може Азія замінити	11

		Захід як центр міжнародної системи?».	
3	Тема 3. Регіональні інтеграційні процеси: теорія та практика	1. Написати есе «Європейський Союз як унікальна модель інтеграції». 2. Провести порівняльний аналіз інтеграційних моделей АСЕАН та ШОС. 3. Розробити аналітичну записку про перспективи участі України у ініціативі «Тримор'я». 4. Підготувати презентацію «Африканський Союз та економічні співтовариства: порівняльний аналіз». 5. Скласти схему «Стадії економічної інтеграції за Белою Балашшею».	11
4	Тема 4. Регіональний вимір міжнародної безпеки	1. Скласти таблицю «Основні регіональні безпекові структури та їх функції». 2. Підготувати есе (5 сторінок) «Роль НАТО у сучасній міжнародній безпековій системі». 3. Зробити порівняння європейської та азійської архітектури безпеки. 4. Проаналізувати вплив російсько-української війни на регіональну безпеку в Чорноморському регіоні. 5. Підготувати аналітичну довідку про концепцію «регіональних комплексів безпеки» Б. Бузана та О. Вевера.	11

5	Тема 5. Регіональна дипломатія та зовнішня політика держав	1. Підготувати презентацію про інституційні механізми регіональної дипломатії. 2. Зробити порівняльний аналіз дипломатичних моделей ЄС та АСЕАН. 3. Підготувати короткий аналітичний звіт «Україна у регіональних дипломатичних ініціативах». 4. Провести дослідження на прикладі кейсу «ГУАМ: дипломатичні формати співпраці». 5. Написати есе (5–6 сторінок) «Регіональна дипломатія як фактор глобальної політики».	11
6	Тема 6. Україна в регіональних політичних та безпекових процесах	1. Підготувати аналітичну довідку «Україна та Чорноморський регіон: стратегічні інтереси». 2. Проаналізувати роль «Люблінського трикутника» у зовнішній політиці України. 3. Скласти схему «Формати участі України у регіональних ініціативах (ГУАМ, Тримор'я, Чорноморське співробітництво)». 4. Написати есе «Україна як фронтова держава європейської безпеки». 5. Провести дебати: «Європейська та євроатлантична інтеграція України — можливості та виклики».	11

7	Тема 7. Регіональні конфлікти та їх врегулювання	1. Підготувати порівняльний аналіз регіональних і глобальних конфліктів. 2. Написати есе «Роль міжнародних організацій у врегулюванні конфліктів». 3. Провести аналіз кейсу «Ізраїль–Палестина як приклад регіонального конфлікту». 4. Скласти схему «Механізми миротворчості: ООН та регіональні організації». 5. Підготувати реферат «Гібридні конфлікти ХХІ століття: уроки для України».	11
8	Тема 8. Перспективи розвитку регіоналізму у ХХІ столітті	1. Написати есе «Регіоналізм у добу багатополярності». 2. Проаналізувати роль нових центрів сили (Китай, Індія, Туреччина, Бразилія) у світовій політиці. 3. Підготувати аналітичний звіт «COVID-19 і трансформація регіоналізму». 4. Розробити сценарії майбутнього співвідношення глобалізації та регіоналізації. 5. Скласти інфографіку «Основні тренди розвитку регіоналізму у ХХІ ст.».	11
	Разом		88

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання, відповідно до навчального плану, не передбачено.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП представлено у табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною

Шифр ПРН (від- повідно до ОПП)	Результати нав- чання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН03.	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН04.	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН05.	Знати природу та механізми	Лекція; пошук джерел інформації	Оцінювання усних відповідей на

	міжнародних комунікацій.	(критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH17.	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH25.	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо, а також підготовки курсової роботи у вигляді проекту. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні заліку і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час засвоєння дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які здобувач денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності здобувача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Поточне оцінювання з дисципліни

№ з/п	Загальна (максимальна) кількість балів	Складові до загальної кількості балів	Вид роботи
Тема 1	6	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		1	виконання завдань самостійної роботи
Тема 2	6	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка

№ з/п	Загальна (максимальна) кількість балів	Складові до загальної кількості балів	Вид роботи
			презентації за темою
		1	виконання завдань самостійної роботи
Тема 3	6	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		1	виконання завдань самостійної роботи
Тема 4	7	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	виконання завдань самостійної роботи
Тема 5	7	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	виконання завдань самостійної роботи
Тема 6	7	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	виконання завдань самостійної роботи
Тема 7	7	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	виконання завдань самостійної

№ з/п	Загальна (максимальна) кількість балів	Складові до загальної кількості балів	Вид роботи
			роботи
Тема 8	7	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	виконання завдань самостійної роботи
Тема 9	7	5	виступ на семінарському/практичному занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	виконання завдань самостійної роботи
Усього	60		

Для допуску до семестрового контролю необхідно набрати не менше 30 балів за поточну діяльність.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Загальна кількість балів за успішне виконання завдань – **40 балів**.

Час на виконання – **до 80 хвилин**.

Вміст залікового білета та система оцінювання:

- Теоретичне питання 1 – 20 балів
- Тести – 20 балів (10 тестових завдань × 2 бали)

Оцінювання теоретичного питання (1 питання 20 балів)

– 16–20 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, грамотно, вільно та аргументовано його викладає; наводить визначення основних понять; глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого питання; правильно інтерпретує основні принципи і положення; демонструє розуміння етапів розвитку міжнародної

інформації; виявляє знання основної і додаткової літератури з дисципліни.

– 11–15 балів – здобувач вищої освіти в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та грамотно його викладає, проте подекуди недостатньо аргументовано; розкриває зміст поставленого питання, використовуючи лише обов'язкову літературу; демонструє загальне розуміння суті дисципліни та значення інформації у системі наукового знання.

– 6–10 балів – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, однак не демонструє цілісності засвоєних знань; відповідь має неузгоджений характер, наявні невідповідності щодо основного понятійно-категоріального апарату дисципліни; допускаються граматичні помилки; відсутнє розуміння специфічності інформаційного потоку.

– 1–5 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом фрагментарно й поверхнево; недостатньо розкриває зміст поставлених питань; демонструє непослідовне трактування етапів становлення та розвитку міжнародної інформації; плутається в об'єкті та предметі дослідження; не володіє термінологією; не знає видатних персоналій; демонструє низьку грамотність.

За бажанням здобувач має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 3 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Зал робота	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9		
6	6	6	7	7	7	7	7	7	60	40
6	6	6	7	7	7	7	7	7	60	100

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання (реферат, есе, презентація)	Критерії оцінювання
5	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його у процесі усних виступів і письмових відповідей. Демонструє глибоке та всебічне розуміння змісту теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому як обов'язкову, так і додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано викладає його під час усних виступів та письмових відповідей. У основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Проте під час викладу окремих питань не завжди досягає достатньої глибини та аргументованості; допускаються окремі несуттєві неточності й незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	Студент у цілому володіє навчальним матеріалом, відтворює його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, проте без глибокого та всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації. Не завжди використовує необхідну літературу. При цьому допускаються окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, подає його фрагментарно й поверхово, без належної аргументації та обґрунтування під час усних виступів і письмових відповідей. Недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. При цьому допускає суттєві неточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань під час усних виступів та письмових

	відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив лише окремі тестові завдання.
--	---

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література

1. Андрущенко І. Україна та нові тенденції регіоналізації.

Український журнал міжнародного права. 2022. № 2. С. 49–61.

2. Бекешкіна І., Сидоренко О. Сучасні тенденції регіоналізації у міжнародних відносинах. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2022. № 4. С. 25–37.

3. Бондар С. Конфлікти в Чорноморському регіоні: виклики для України. Стратегічна панорама. 2022. № 4. С. 59–72.

4. Гнатюк В. Регіональні студії в системі сучасних міжнародних досліджень. Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2023. № 51. С. 41–55.

5. Гуменюк О. Україна в регіональних безпекових ініціативах. Стратегічна панорама. 2022. № 3. С. 55–68.

6. Дергачов О. Інтеграційні процеси в сучасній Азії: виклики та можливості. Український журнал міжнародного права. 2022. № 4. С. 22–34.

7. Коваль В. Регіональні системи безпеки в умовах трансформації міжнародних відносин. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. 2022. № 54. С. 67–81.

8. Коваль О. Регіональні конфлікти у постбіполярному світі. Український журнал міжнародних студій. 2023. № 3. С. 31–45.

9. Колосова Н. Регіональна інтеграція як фактор розвитку міжнародних відносин. Науковий вісник Дипломатичної академії України. 2023. Т. 30, № 2. С. 37–49.

10. Коппель О. Європейська інтеграція та нові виклики глобалізації. Наукові записки Інституту міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка. 2022. № 3. С. 55–68.

11. Коппель О. Дипломатична діяльність України у регіональних організаціях. Український журнал міжнародного права. 2022. № 3. С. 44–56.

12. Літвин М. Геополітичні виміри Азійсько-Тихоокеанського регіону: виклики для України. Стратегічна панорама. 2023. № 1. С. 44–59.

13. Литвиненко О. Регіональна дипломатія як інструмент зовнішньої політики. Міжнародні відносини і дипломатія. 2023. Т. 12, № 1. С. 25–38.

14. Мартиненко О. Європейський Союз у глобальній системі регіональних інтеграційних утворень. Європейські студії та міжнародні відносини. 2022. № 2. С. 15–29.

15. Риженко О. Регіональні виміри безпеки: європейський та азійський контексти. Стратегічна панорама. 2023. № 2. С. 11–24.

16. Сидоренко О. Майбутнє регіоналізму у світовій політиці. Міжнародні відносини: теорія і практика. 2023. № 5. С. 14–28.

Допоміжна література

1. Гриценко Л. Регіоналізм і глобальні виклики ХХІ століття. Вісник ЛНУ. Міжнародні відносини. 2023. № 52. С. 95–109.

2. Кравченко Л. Україна і Чорноморський регіон: перспективи

співпраці. Вісник Київського університету. Міжнародні відносини. 2022. № 55. С. 74–88.

3. Кудря С. Глобалізація та регіоналізація: концептуальні підходи та практичні виміри. Український журнал міжнародного права. 2022. № 3. С. 12–21.

4. Петренко А. Роль міжнародних організацій у врегулюванні регіональних криз. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. 2023. № 56. С. 88–101.

5. Савенко П. Регіональні інтеграційні процеси в Латинській Америці. Український журнал міжнародних студій. 2022. № 2. С. 77–90.

6. Трофименко М. Європейська архітектура безпеки після 2022 року. Український журнал міжнародних студій. 2023. № 1. С. 5–18.

7. Черняк В. Тенденції розвитку регіональної дипломатії у ХХІ столітті. Вісник ЛНУ. Міжнародні відносини. 2023. № 51. С. 101–113.

8. Шевченко І. Українська регіональна політика в умовах війни. Український журнал міжнародних студій. 2023. № 2. С. 21–34.

9. Börzel T. Comparative regionalism: theoretical innovations and empirical challenges. *Journal of Common Market Studies*. 2022. Vol. 60, No 5. P. 1121–1137.

10. Buzan B., Wæver O. *Regions and powers: the structure of international security*. Cambridge University Press, 2023.

11. Crocker C., Hampson F., Aall P. *Reframing regional conflict resolution*. United States Institute of Peace, 2023.

12. Fawn R. International diplomacy and regional organizations. *Journal of Contemporary European Studies*. 2023. Vol. 31, No 4. P. 512–528.

13. Fawcett L. *Regions and powers: regional dynamics in world politics*. Oxford University Press, 2022.

14. Hurrell A. Regionalism in a multipolar world: new dynamics of integration. *International Affairs*. 2023. Vol. 99, No 2. P. 287–305.

15. Katzenstein P. J. Regional orders: the Asia-Pacific and beyond. *Review of International Studies*. 2023. Vol. 49, No 1. P. 1–18.

16. Kuzio T. Ukraine's geopolitics and regional integration: security challenges. *Journal of International Politics*. 2022. Vol. 60, No 2. P. 147–165.

17. Lake D. Regional orders and security governance: a comparative perspective. *International Security*. 2022. Vol. 47, No 1. P. 56–78.

18. Mansfield E., Milner H. The political economy of regionalism: new directions. *Annual Review of Political Science*. 2023. Vol. 26. P. 89–107.

19. Mattli W. The logic of regional integration revisited. *World Politics*. 2022. Vol. 74, No 3. P. 421–440.

20. Söderbaum F. Rethinking regionalism: future trajectories. *Global Policy*. 2022. Vol. 13, No 2. P. 233–246.

21. Wolczuk K. Ukraine's regional role in European security after 2022. *Europe-Asia Studies*. 2023. Vol. 75, No 7. P. 1123–1140.

22. Acharya A. Regional diplomacy in a multipolar world. *International Affairs*. 2022. Vol. 98, No 6. P. 1321–1336.

23. Acharya A. The evolution of regionalism in the 21st century. International Organization. 2023. Vol. 77, No 4. P. 765–789.
24. Diehl P. F. Regional conflict management: lessons and prospects. International Studies Review. 2022. Vol. 24, No 3. P. 321–335.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Урядовий портал «Україна – ЄС» : офіційна сторінка з інформацією про європейську інтеграцію України. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua>
2. Євроінтеграційний портал Верховної Ради України : нормативно-правові документи та аналітика щодо співробітництва з ЄС. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1431569>
3. Офіційний сайт НАТО (NATO Official Website) : новини, документи та освітні матеріали з питань євроатлантичної безпеки. URL: <https://www.nato.int>
4. Міністерство закордонних справ України — Європейська та євроатлантична інтеграція : офіційна інформація МЗС України. URL: <https://mfa.gov.ua/evropejska-integraciya>
5. Сайт Представництва ЄС в Україні : програми, гранти, проєкти та інформація про діяльність ЄС. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
6. Національне агентство України з питань державної служби (НАДС) : онлайн-курс «Європейська та євроатлантична інтеграція України». URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/courses/evropejska-ta-evroatlantychna-intehratsiia-29>
7. YouTube-канал Представництва ЄС в Україні : відео-лекції та інтерв'ю про європейську інтеграцію. URL: <https://www.youtube.com/user/EUDelegationUkraine>
8. YouTube-канал NATO Multimedia : відео-лекції, аналітика та виступи експертів НАТО. URL: <https://www.youtube.com/user/NATOchannel>
9. Центр Разумкова — Національна безпека і оборона : аналітичні матеріали про європейську та євроатлантичну інтеграцію. URL: <https://razumkov.org.ua>
10. Український інститут міжнародної політики (UIIP) : освітні матеріали й аналітика з європейської інтеграції. URL: <https://uiip.org.ua>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборогою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Регіональний вимір міжнародних відносин».